

Fagmenntun fyrir verslunarþjálfra

Nýr áfangi í starfsmenntun verslunarfólks

Fagmenntun fyrir þá sem annast starfsþjálfun í verslunum
- í evrópsku samstarfsverkefni

Verslunarpjálfun

Fagnám í verslunarpjálfun miðar að því að gera sérfræðinga í verslunarstörfum hæfa til að sjá um kennslu nýliða og endurmenntun almennra starfsmanna í smásöluverslunum.

Markmiðið með náminu er tvíþætt:

- Gera sérfræðinga í verslunarstörfum hæfa til að veita starfspjálfun á vinnustað
- Auðvelda innleiðingu á samræmdri og faglegri starfspjálfun í verslunum

Námið er liður í að efla fagmenntun í verslunum þannig að starfsmenn, verslunareigendur og viðskiptavinir njóti góðs af. Tilgangurinn er einnig að almennir starfsmenn verslana öðlist aukið sjálfstraust til að takast á við enn frekari menntun.

Menntun verslunarpjálfa er unnið og þróað í samstarfi nokkurra Evrópulanda og byggir í grunninn á námsfyrirmynd sem þróuð hefur verið fyrir fullorðinsfræðslu á vinnustöðum og hlotið almenna viðurkenningu. Námið er sérsniðið að þörfum smásöluverslana

Hæfni að loknu námi

Sá sem lýkur námi í verslunarpjálfun öðlast eftirtalda kunnáttu:

- Skýra sýn á hlutverk sitt sem starfspjálfi
- Þekkingu til að undirbúa kennslu og kenna nýjum starfsmönnum á skilvirkan hátt
- Vitneskju um hvar og hvernig hægt er að afla nýrrar þekkingar til að bæta eigin getu

Námið samsvarar þremur framhaldskólaeiningum (FEIN) ef miðað er við 40–50 klukkustunda nám (þar er átt við samlagðan tíma í kennslustofu og við þjálfun á vinnustað). Með því að gera námið ítarlegra og lengja í um 120 klst. samsvarar það fimm FEIN.

Námið innan Íslenska hæfnirammans um menntun (e. NQF) er á bilinu 2 til 3.

Nám - mótað í evrópsku samstarfi

Nám fyrir starfsþjálfva í verslunum er árangur tveggja ára evrópsks samstarfsverkefnis undir stjórn Rannsóknaseturs verslunarinnar og Háskólans á Bifröst. Fræðslumiðstöð atvinnulífsins er einnig þátttakandi í verkefninu og lagði til verðmæta þekkingu í kennslufræði fullorðinsfræðslu sem byggir á ítarlegri þarfagreiningu. Erlendu þátttakendurnir eru TESCO verslunardeðjan á Írlandi og BEST sem er leiðandi starfsmenntunarmiðstöð í Austurríki.

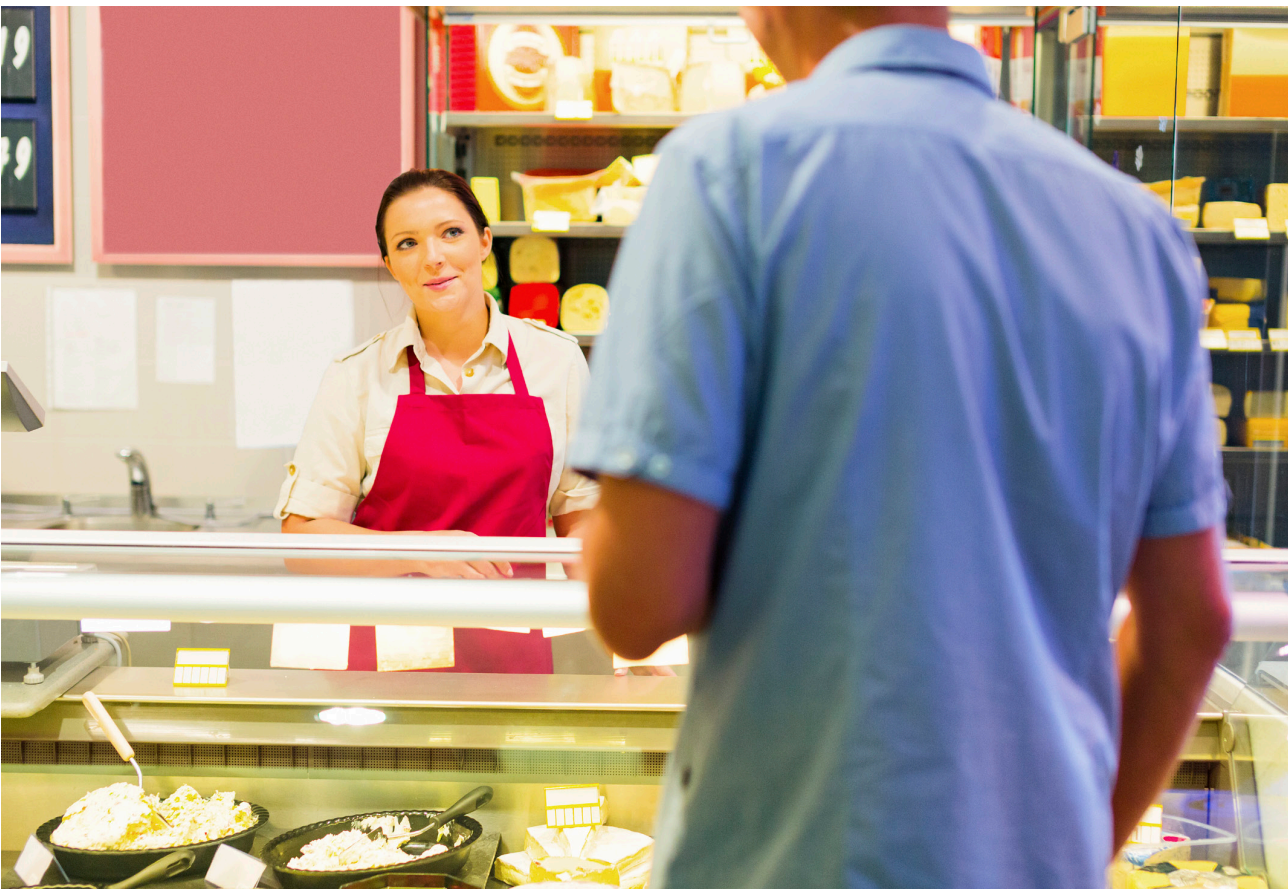
Heiti evrópska verkefnisins er RETRAIN og er styrkt af evrópsku starfsmennaáætluninni Leonardo da Vinci. Fyrsti hluti verkefnisins var ítarleg þarfagreining fyrir starfsþjálfun í verslunum og síðan að prófa námið við raunverulegar aðstæður í hverju þátttökulandi. Hér á landi voru valdir nokkrir reynslumiklir starfsmenn Samkaupa sem fengu kennslu í að þjálfa nýliða í verslunum sínum.

Forkröfur

Gerð er krafa um að þeir sem sækja verslunarþjálfunarnám hafi annað hvort lokið Diplómanámi í verslunarstjórnun frá Háskólanum á Bifröst eða hafi haldgóða reynslu af störfum í smásöluverslun. Gerð hafa verið sérstök matseyðublöð þar sem spurt er um þau reynsluviðmið sem nauðsynlegt er að þátttakendur hafa. Áður en námskeið hefst fer fram mat á væntanlegum þátttakendum sem að hluta til felst í sjálfsmati og notuð eru ofangreind matseyðublöð. Auk þess sem

metin er almenn vörubekking og vinnulag í verslunum má telja þætti eins og sjálfsöryggi, færni til að rita texta, grunnatriði í gæða- og öryggismálum verslana. Þá er nauðsynlegt að aðstoð og stuðningur sé til staðar hjá stjórnendum verslunar sem viðkomandi þátttakandi starfar hjá.

Ekki er gerð krafa um stúdentspróf eða jafngildi þess.

Kennsluaðferðir

Nám fyrir starfsþjálfra í verslunum fer að hluta til fram með hefðbundinni kennslu og verkefnum á námsstað og að hluta til sem nám og þjálfun á vinnustað. Áður en kennsla hefst fer fram stöðumat þar sem þekking og hæfni þátttakenda er metin.

Áhersla er lögð á að yfirmaður þátttakenda í starfsþjálfarnáminu fylgist með framvindunni og styðji þátttakendur í því sem snýr að þjálfun á vinnustað. Yfirmaður tekur einnig þátt í hæfnismati þátttakenda í starfsþjálfarnáminu.

Kennsla á námsstað:

Að öllu jöfnu er um að ræða fjórar kennslulotur í kennslustofu. Hver kennslulota er í fimm klukkustundir. Kennsla á námskeiðinu byggir á reyndri aðferðafræði við fullorðinsfræðslu sem hefur verið notuð við kennslu starfsþjálfra í ýmsum öðrum starfsgreinum. Aðferðafræðin hefur verið sérstaklega aðlöguð að aðstæðum í verslunum og þörfum verslunarfólks.

Lengd náms

Hægt er að velja um tvær útfærslur af náminu sem eru mislangar og jafnframt misítarlegar. Styttri valkosturinn er nám sem er alls um 40–50 klukkustundir að lengd. Þá er talinn samanlagður tími sem varið er í kennslu og áætlaður tími í vinnustaðanám og undirbúning. Þessi útfærsla jafngildir þremur FEIN.

Þjálfun á vinnustað:

Á milli kennslulota eru vinnustaðalotur. Þar eiga þátttakendur að leysa hagnýt verkefni á vinnustað sem tengjast því efni sem fjallað hefur verið um í kennslunni. Mikilvægur hluti námsins felst í notkun samfélagsmiðla í boðskiptum milli þátttakenda innbyrðis og við kennara. Lokaverkefnið er að nýta það sem kemur fram á námskeiðinu til að undirbúa og framkvæma vinnustaðaðþjálfun.

Í lok námskeiðsins er árangur metinn og borinn saman við stöðumat um hæfni í upphafi námsins. Einnig fá þátttakendur endurgjöf og ráðgjöf eftir að hafa undirbúið og kennt nýliðum á vinnustað.

Hin útfærsla sem er mun ítarlegri er alls í um 120 klst. í kennslu, vinnustaðanámi og sjálfsnámi. Innihald námsins er í grunninn hið sama og í styttri útgáfunni en þátttakendur verða betur undirbúnir fyrir það hlutverk að taka að sér kenna nýliðum og öðrum samstarfsmönnum sínum. Þessi útfærsla er sambærileg og fimm FEIN.

Námslýsing

Náminu er skipt í átta lotur, fjórar kennslulotur á námsstað og fjórar þjálfunarlotur á vinnustað. Í vinnustaðþjálfun fer fram æfing á þeim þáttum sem kenndir eru á námsstað. Þannig fléttast fræðileg- og verkleg þjálfun saman. Fræðilegi þátturinn sem kenndur er á námsstað fjallar meðal annars um samskipti, sjálfsmynd, sjálfstraust og hvernig á að kenna á vinnustað. Á vinnustaðnum eru þessir fræðilegu

þættir settir í samhengi við raunverulegar aðstæður á vinnustað. Allt námið er byggt er á skapandi hugsun og aðferðum.

Hver þeirra átta lota sem lýst er hér að neðan er að lágmarki um 5 klst. að lengd. Heildar námsstundir (samanlögð kennsla og vinnustaðþjálfun) eru áætlaðar 40–50 klst.

Framvinda námsins er með eftirfarandi hætti:

- Mat á forkunnáttu þátttakenda

- Þátttakendur framkvæma sjálfsmat í samráði við kennara og yfirmann í verslun

Kennsla

1. lota

Samskipti og tjáning

Þátttakendur fara yfir hlutverk sitt sem starfsþjálfar, skoða eigin samskiptavenjur og hvernig þeir geta eftt hæfileika sína til að sinna starfsþjálfun í verslun.

3. lota

Skilvirk miðlun

Greining á hvaða aðferðum er best að beita við þekkingarmiðlun til fullorðinna og mismunandi forsendum sem hver einstaklingur hefur. Æfing í notkun hæfniviðmiða og gátlista. Einnig er æfing í skipulagi kennslu.

5. lota

Aðlögun og verkefnalausnir

Farið er yfir reynslu af vinnustaðþjálfun í 4. lotu. Þátttakendur þjálfast í skapandi lausnum og aðlögun sem nýtist í starfi starfsþjálfara.

7. lota

Samantekt og skipulagning vinnustaðþjálfunar

Hópavinna við skipulag námsverkefnis á vinnustað. Allir námsþættir notaðir og samþættaðir. Dregin fram reynsla hvers þátttakanda.

Vinnustaðþjálfun

2. lota

Samskipti og tjáning

Þátttakendur þjálfast í samskiptum við samstarfsfólk í verslun, greinir siðaklemmur og álitamál samkvæmt verkefnablaði. Byrja að nota samskiptavef til að miðla og bera saman reynslu.

4. lota

Skilvirk miðlun

Á vinnustað er æfð notkun tækja, forrita og stílblaða í framhaldi af kennslu í 3. lotu. Þátttakendur greina hvaða leiðir henta best. Þá bera þátttakendur saman reynslu sína á samskiptamiðlum.

6. lota

Aðlögun og verkefnalausnir

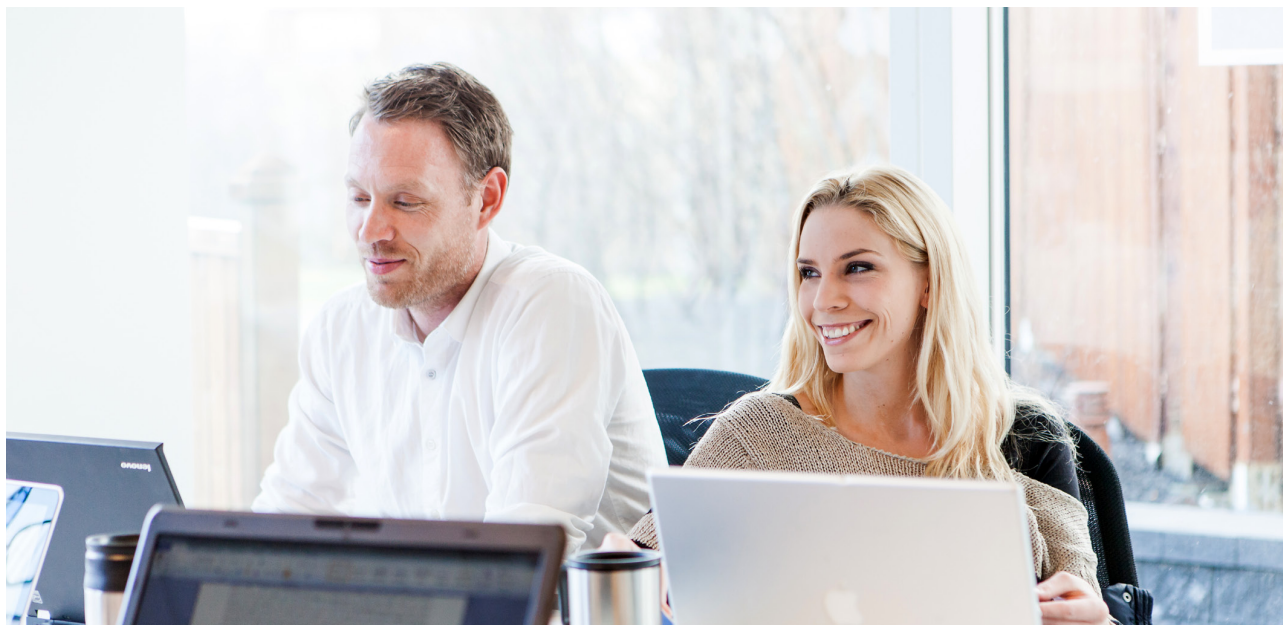
Þátttakendur finna dæmi á sínum vinnustað þar sem hægt væri að vinna með skapandi lausnaaðferðir, prófa þær og miðla til annarra þátttakenda á samskiptamiðlum.

8. lota

Umræður, mat og eftirfylgni

Vinnubrögð og aðferðum beitt á vinnustað. Samskiptavefur notaður áfram. Kennari fylgist með og bendir á leiðir til úrbóta.

Námsmat á árangri þátttakenda ásamt mati þeirra á gagnsemi námskeiðsins 1–2 mánuðum eftir lok námskeiðsins

Hvar og hvenær kennt

Símenntun við Háskólann á Bifröst hefur umsjón með þessari kennslu og tengist það diplómanámi í verslunarstjórnun sem kennd hefur verið við skólann á annan áratug.

Nánari upplýsingar um hvar og hvenær námið fer fram má nálgast á vef Háskólans á Bifröst, www.bifrost.is.

Öðrum fræðsluaðilum, eins og símenntunarstöðvum, verkmenntaskólum eða öðrum framhaldsskólum er velkomið að nota námsskrána. Verkefnisstjóri evrópska samstarfsverkefnisins sem unnið hefur námsskrána sem hér er lýst veitir fræðslustofunum fúslega allar upplýsingar sem að gagni koma við uppsetningu námsins.

Kennarar og kennsluefni

Kennarar starfsþjálfar í verslunum hafa sérþekkingu í full-orðinsfræðslu og reynslu sem þarf til að kenna þeim sem fara með starfsþjálfun á vinnustöðum, einkum meðal ófag-lærðra. Þannig má líkja hæfni kennara í þessu námi við þá sem fara með kennslu meistaranema í iðnnámi.

Hver kennari eða kennslustofnun sem hefur umsjón með kennslu fyrir starfsþjálfar í verslunum útvegar kennsluefni. Einnig eru í námsskrá og á vefslóðinni www.retrain.is ábendingar um námsefni sem hægt er að nota og hvar má nálgast það.

Nánari upplýsingar

Nánari upplýsingar um námið má finna á vefsíðu verkefnisins RETRAIN, www.retrain.is. Einnig veitir Emil B. Karlsson, verkefnisstjóri verkefnisins, fúslega allar nánari upplýsingar. Vinsamlega sendið fyrirspurnir til emil@bifrost.is.